กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจ ผลิต และอนุรักษ์ปิโตรเลียม

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

ข้อ ๒ ก่อนดำเนินการสำรวจปิโตรเลียมในบริเวณใด ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งรายการดังต่อไปนี้เป็นหนังสือให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

(๑) วิธีการสำรวจพร้อมวัตถุประสงค์ของการสำรวจ

(๒) แผนที่แสดงตำแหน่งและบริเวณที่จะสำรวจ

(๓) แผนการ ปริมาณงาน และระยะเวลาดำเนินการสำรวจ

(๔) ชื่อและที่อยู่ของตัวแทนของผู้รับสัมปทานซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ ณ บริเวณสำรวจ

(๕) รายละเอียดอื่นที่จำเป็นเกี่ยวกับการสำรวจ

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการตามวรรคหนึ่ง ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

หากอธิบดีเห็นว่ารายการที่แจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมีรายละเอียดไม่เพียงพอและสั่งให้ผู้รับสัมปทานแก้ไขเพิ่มเติม ผู้รับสัมปทานต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

ข้อ ๓ ก่อนดำเนินการสำรวจปิโตรเลียมโดยวิธีวัดคลื่นไหวสะเทือน ผู้รับสัมปทานต้องจัดทำรายงานแผนการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมสำหรับการสำรวจปิโตรเลียมโดยวิธีวัดคลื่นไหวสะเทือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยยื่นต่ออธิบดีล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันเพื่อขออนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะดำเนินการได้

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดใด ๆ ในการดำเนินงานที่แตกต่างในสาระสำคัญจากที่ระบุในรายงานตามวรรคหนึ่ง ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งรายละเอียดและเหตุผลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวพร้อมมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นหนังสือต่ออธิบดีล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันเพื่อขออนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะดำเนินการได้

ในกรณีฉุกเฉิน ผู้รับสัมปทานจะเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตามวรรคสองไปก่อน เพื่อป้องกันการสูญเสียหรือความเสียหายใดในระหว่างการดำเนินงานก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้อธิบดีทราบโดยพลันถึงรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลง มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเหตุผลที่ทำให้เป็นกรณีฉุกเฉิน และอธิบดีอาจสั่งให้ผู้รับสัมปทานแก้ไขเพิ่มเติมได้

ข้อ ๔ ก่อนดำเนินการเจาะหลุมเพื่อการสำรวจปิโตรเลียม หลุมเพื่อการผลิตปิโตรเลียม หรือหลุมอัดน้ำสำหรับกิจการปิโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งรายการดังต่อไปนี้เป็นหนังสือให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

(๑) วิธีการเจาะพร้อมวัตถุประสงค์ของการเจาะ

(๒) แผนที่แสดงตำแหน่งที่จะเจาะและแนวหลุม

(๓) แผนการ ปริมาณงาน งบประมาณ และระยะเวลาดำเนินการเจาะ

(๔) รายละเอียดของแท่นเจาะ

(๕) แผนที่และรายละเอียดด้านโครงสร้างทางธรณีวิทยาของตำแหน่งหลุมเจาะ

(๖) รายละเอียดอื่นที่จำเป็นเกี่ยวกับการเจาะ

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการตามวรรคหนึ่ง ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

หากอธิบดีเห็นว่ารายการที่แจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมีรายละเอียดไม่เพียงพอและสั่งให้ผู้รับสัมปทานแก้ไขเพิ่มเติม ผู้รับสัมปทานต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

ข้อ ๕ ในการเจาะหลุมเพื่อการสำรวจปิโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ติดตั้งเครื่องป้องกันการพลุ่งของปิโตรเลียมไว้ที่หลุมเจาะ

(๒) บำรุงรักษาเครื่องป้องกันการพลุ่งของปิโตรเลียมให้คงสภาพใช้การได้ดีอยู่เสมอ และทำการทดสอบตามที่กำหนดในคู่มือของเครื่องนั้น

(๓) ติดตั้งอุปกรณ์สำหรับควบคุมเครื่องป้องกันการพลุ่งของปิโตรเลียมในที่ที่สามารถปฏิบัติการได้ทันท่วงที พร้อมทั้งบำรุงรักษาให้คงมีสภาพใช้การได้ดีอยู่เสมอ

(๔) ดูแลน้ำโคลนที่ใช้ในการเจาะให้มีปริมาณและคุณภาพเหมาะสมในระหว่างการเจาะ

(๕) หยั่งธรณีหลุมเจาะติดต่อกันไปตลอดความลึกของหลุม

(๖) เก็บตัวอย่างดินหรือหินที่เจาะผ่านทุกระยะไม่เกินสิบเมตรติดต่อกันไปตลอดความลึกของหลุมเจาะ

ในกรณีที่มีข้อมูลเพียงพอและมีเหตุผลทางเทคนิคที่สมควร ผู้รับสัมปทานอาจขอยกเว้นการปฏิบัติตาม (๕) หรือ (๖) ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี

ข้อ ๖ ในการเจาะหลุมเพื่อการผลิตปิโตรเลียมหรือหลุมอัดน้ำสำหรับกิจการปิโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ติดตั้งเครื่องป้องกันการพลุ่งของปิโตรเลียมไว้ที่หลุมเจาะ

(๒) บำรุงรักษาเครื่องป้องกันการพลุ่งของปิโตรเลียมให้คงสภาพใช้การได้ดีอยู่เสมอ และทำการทดสอบตามที่กำหนดในคู่มือของเครื่องนั้น

(๓) ติดตั้งอุปกรณ์สำหรับควบคุมเครื่องป้องกันการพลุ่งของปิโตรเลียมในที่ที่สามารถปฏิบัติการได้ทันท่วงที พร้อมทั้งบำรุงรักษาให้คงมีสภาพใช้การได้ดีอยู่เสมอ

(๔) ดูแลน้ำโคลนที่ใช้ในการเจาะให้มีปริมาณและคุณภาพเหมาะสมในระหว่างการเจาะ

ข้อ ๗ ก่อนทดสอบการไหลของปิโตรเลียมนอกพื้นที่ผลิต ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเหตุผล วิธีการ แผนการทดสอบ และแผนการจัดการปิโตรเลียมที่ได้จากการทดสอบเป็นหนังสือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยยื่นต่ออธิบดีล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันเพื่อขออนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะดำเนินการได้

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดใด ๆ ในการดำเนินงานที่แตกต่างในสาระสำคัญจากที่ได้ระบุไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งรายละเอียดและเหตุผลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นหนังสือต่ออธิบดีล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันเพื่อขออนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะดำเนินการได้

ข้อ ๘ ก่อนดำเนินการสละหลุมเพื่อการสำรวจปิโตรเลียมไม่ว่าชั่วคราวหรือถาวร ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเหตุผล วิธีการ และแผนงานเป็นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง และถ้าไม่ได้รับการคัดค้านจากอธิบดีภายในกำหนดเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงดังกล่าว ผู้รับสัมปทานจึงจะดำเนินการได้

ก่อนดำเนินการสละหลุมเพื่อการผลิตปิโตรเลียมไม่ว่าชั่วคราวหรือถาวร หรือก่อนดำเนินการเปลี่ยนสถานภาพของหลุม ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเหตุผล วิธีการ และแผนงานเป็นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อขออนุมัติ และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะดำเนินการได้

ในกรณีฉุกเฉิน ผู้รับสัมปทานจะดำเนินการสละหลุมตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองไปก่อนเพื่อป้องกันการสูญเสียหรือความเสียหายใดก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้อธิบดีทราบโดยพลันถึงวิธีการและแผนงาน พร้อมทั้งเหตุผลที่ทำให้เป็นกรณีฉุกเฉิน และอธิบดีอาจสั่งให้ผู้รับสัมปทานแก้ไขเพิ่มเติมได้

ข้อ ๙ ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือแสดงรายละเอียดและเหตุผลให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) การกระตุ้นเพื่อเพิ่มการผลิตโดยวิธีใช้กรดหรือโดยวิธีอื่นใด

(๒) การเจาะหลุมเพื่อการผลิตให้ลึกลงไปอีก

(๓) การยิงผนังท่อกรุ

(๔) การอุดก้นหลุม

(๕) การเจาะทแยงออกด้านข้าง

(๖) การอัดโคลนหรือซีเมนต์เข้าไปในชั้นหินเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพหลุมที่ทำสำเร็จแล้วหรือสภาพชั้นน้ำมันดิบหรือก๊าซธรรมชาติ

(๗) การซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลุมเพื่อการผลิต นอกจากการซ่อมแซมที่ต้องกระทำอยู่เป็นประจำ

ในกรณีฉุกเฉิน ผู้รับสัมปทานจะกระทำการตามวรรคหนึ่งไปก่อนเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันการสูญเสียหรือความเสียหายใดก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้อธิบดีทราบโดยพลันถึงรายละเอียดตามวรรคหนึ่งและเหตุผลที่ทำให้เป็นกรณีฉุกเฉิน

ข้อ ๑๐ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพย์สินของแผ่นดินหรือบุคคลอื่น ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับจ้างซึ่งได้ทำสัญญาจ้างเหมาโดยตรงกับผู้รับสัมปทานต้องกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) กลบหลุมที่ระเบิดและหลุมอื่น ๆ ที่ใช้ในการสำรวจโดยวิธีวัดคลื่นไหวสะเทือนให้แน่นในทันทีที่ไม่ต้องการใช้อีกต่อไป

(๒) กรุผนังหลุมเพื่อการสำรวจปิโตรเลียม หลุมเพื่อการผลิตปิโตรเลียมหรือหลุมอัดน้ำสำหรับกิจการปิโตรเลียม ด้วยท่อโลหะและใช้ซีเมนต์ยึดและอุดช่องว่างระหว่างผิวด้านนอกของท่อกรุกับผนังหลุมนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานปิโตรเลียมที่ดี

(๓) ควบคุมการไหลของปิโตรเลียมและป้องกันไม่ให้ปิโตรเลียมรั่วไหลหรือสูญเสียไปโดยไร้ประโยชน์

(๔) ดูแลรักษาพื้นที่ในบริเวณที่มีการสำรวจ ในกรณีที่จะมีการดำเนินการผลิตปิโตรเลียม

(๕) ใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อ

(ก) ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ชั้นน้ำมันดิบหรือก๊าซธรรมชาติที่อยู่ใกล้เคียง

(ข) ป้องกันไม่ให้น้ำในชั้นน้ำมันดิบหรือก๊าซธรรมชาติเข้าไปในหลุม และป้องกันไม่ให้น้ำจากภายนอกเข้าไปในชั้นน้ำมันดิบหรือก๊าซธรรมชาติ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการใช้น้ำในการผลิตขั้นสองหรือขั้นสามและการรักษาความดันของแหล่งกักเก็บปิโตรเลียม

(ค) ป้องกันไม่ให้ปิโตรเลียม น้ำเค็ม น้ำโคลน ที่ใช้ในการเจาะ หรือสิ่งโสโครกอื่นใดรั่วไหลเข้าไปในแหล่งน้ำธรรมชาติใต้ดิน

(ง) ควบคุมการจัดการของเสีย สิ่งปฏิกูล หรือวัสดุหรือสารเคมีที่ไม่ใช้แล้ว

(๖) บำรุงรักษาโครงก่อสร้าง เครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่ใช้ในการสำรวจ ผลิต และอนุรักษ์ปิโตรเลียมให้คงสภาพใช้การได้ดีและปลอดภัยอยู่เสมอ

ข้อ ๑๑ ผู้รับสัมปทานต้อง

(๑) เตรียมและดำเนินการอนุรักษ์ปิโตรเลียมตามหลักเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานปิโตรเลียมที่ดี

(๒) ดำเนินมาตรการที่เพียงพอเพื่อป้องกันก๊าซธรรมชาติไม่ให้สูญเสียเมื่อพบชั้นหินที่มีก๊าซธรรมชาติและทราบขอบเขตของแหล่งกักเก็บก๊าซธรรมชาตินั้นแล้ว โดยยอมให้ก๊าซธรรมชาติสูญเสียไปได้เท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่หลุมเจาะเพราะความดันสูงเกินไป และถ้าไม่นำก๊าซธรรมชาติไปใช้ในภายหลังต้องกรุปิดชั้นหินที่มีก๊าซธรรมชาตินั้น

ข้อ ๑๒ ผู้รับสัมปทานต้องไม่เจาะหลุมใด ๆ ล้ำออกนอกเขตตามแนวดิ่งของพื้นที่ที่ผู้รับสัมปทานได้รับสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

ข้อ ๑๓ ในการผลิตปิโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องจัดให้มีการออกแบบและก่อสร้างสถานีผลิตปิโตรเลียมบนบกหรือแท่นประกอบการผลิตปิโตรเลียมในทะเลที่ประกอบด้วยโครงสร้าง สิ่งติดตั้ง กลอุปกรณ์ และระบบควบคุมที่จำเป็นต่อการผลิต การกักเก็บ การวัดปริมาณ และการขนส่งปิโตรเลียมที่มีความคงทนถาวรและปลอดภัยตามมาตรฐานทางเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานปิโตรเลียมที่ดี

ให้ผู้รับสัมปทานยื่นแบบและรายละเอียดทางเทคนิคตามวรรคหนึ่ง ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) สถานีผลิตปิโตรเลียมบนบก ให้ยื่นแบบก่อสร้าง (approved for construction drawing) และรายละเอียดทางเทคนิคที่ใช้ในการก่อสร้างให้อธิบดีทราบก่อนเริ่มทำการก่อสร้างไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

(๒) แท่นประกอบการผลิตปิโตรเลียมในทะเล ให้ยื่นแบบก่อสร้าง (approved for construction drawing) รายละเอียดทางเทคนิค และวิธีการเคลื่อนย้ายและติดตั้งแท่น ให้อธิบดีทราบก่อนที่จะเคลื่อนย้ายแท่นจากสถานีก่อสร้างไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการทางเทคนิคที่สำคัญของแบบหรือรายละเอียดที่ยื่นตามวรรคสอง ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น และเมื่อก่อสร้างสถานีผลิตหรือติดตั้งแท่นเสร็จ ให้ส่งแบบก่อสร้างฉบับสมบูรณ์ (as-built drawing) ให้อธิบดีทราบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ก่อสร้างสถานีผลิตหรือติดตั้งแท่นเสร็จ

หากอธิบดีเห็นว่าแบบหรือรายละเอียดที่ผู้รับสัมปทานยื่นหรือเปลี่ยนแปลงมีรายละเอียดไม่เพียงพอ และสั่งให้ผู้รับสัมปทานส่งข้อมูลเพิ่มเติม ผู้รับสัมปทานต้องดำเนินการภายในเวลาที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๔ ก่อนเริ่มทำการผลิตปิโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งรายการดังต่อไปนี้ เป็นหนังสือให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(๑) แผนผังและแผนพัฒนาปิโตรเลียม

(๒) ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของสถานีผลิตหรือแท่นประกอบการผลิต

(๓) แผนป้องกันภัยและเผชิญเหตุฉุกเฉิน

(๔) วิธีดำเนินการหรือคู่มือการจัดการด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม

ในกรณีจำเป็น อธิบดีอาจสั่งให้ผู้รับสัมปทานส่งรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลใด ๆ ตามวรรคหนึ่งก็ได้ และผู้รับสัมปทานต้องส่งรายละเอียดเพิ่มเติมนั้นภายในเวลาตามที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๕ ในระหว่างการผลิตปิโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงสถานีผลิตหรือแท่นประกอบการผลิต อุปกรณ์ในระบบการผลิต การกักเก็บ การวัดปริมาณ การขนส่ง หรืออุปกรณ์อื่น ๆ และจะต้องส่งแบบแปลนสำหรับการก่อสร้าง (as-built drawing for piping and instrumentation diagram) ครั้งล่าสุดให้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติทราบทุกสองปี

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงตามวรรคหนึ่งมีผลกระทบต่อการผลิตปิโตรเลียมอย่างมีนัยสำคัญ ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ข้อ ๑๖ ในการผลิตก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบ ผู้รับสัมปทานต้องติดตั้งอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบที่จะขายหรือจำหน่าย แล้วแต่กรณี

อุปกรณ์สำหรับวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบ การติดตั้ง วิธีการวัด การคำนวณ และการปรับเทียบอุปกรณ์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามมาตรฐานดังต่อไปนี้ หรือมาตรฐานอื่นใดที่อธิบดีเห็นชอบ

(๑) กรณีของก๊าซธรรมชาติให้เป็นไปตามมาตรฐานของ American Gas Association (AGA)

(๒) กรณีของก๊าซธรรมชาติเหลวหรือน้ำมันดิบให้เป็นไปตามมาตรฐานของ American Petroleum Institute (API)

ผู้รับสัมปทานต้องไม่ถอดอุปกรณ์สำหรับวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่กรณีฉุกเฉิน ให้ถอดออกได้ แต่ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน

ข้อ ๑๗ ผู้รับสัมปทานต้องปรับเทียบอุปกรณ์สำหรับวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบตามระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด โดยเป็นไปตามมาตรฐานหรือคู่มือของอุปกรณ์นั้น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี โดยผู้รับสัมปทานต้องรายงานผลการปรับเทียบให้อธิบดีทราบตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเจ็ดวันนับจากวันปรับเทียบเสร็จ

ในการปรับเทียบอุปกรณ์สำหรับวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบครั้งแรก ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และต้องกระทำต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยผู้รับสัมปทานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งสิ้น

ข้อ ๑๘ เมื่อปรากฏว่าอุปกรณ์วัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติคลาดเคลื่อนไปจากเกณฑ์ที่ผู้ผลิตอุปกรณ์ดังกล่าวกำหนดไว้เกินร้อยละสอง ผู้รับสัมปทานต้องคำนวณแก้ไขอัตราการไหลในระหว่างที่อุปกรณ์วัดอัตราการไหลคลาดเคลื่อนตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ทราบว่าอุปกรณ์วัดอัตราการไหลเริ่มคลาดเคลื่อนเมื่อใด การคำนวณแก้ไขอัตราการไหลให้คิดจากระยะเวลาที่อุปกรณ์วัดอัตราการไหลเริ่มคลาดเคลื่อน

(๒) ในกรณีที่ไม่ทราบว่าอุปกรณ์วัดอัตราการไหลคลาดเคลื่อนเมื่อใด การคำนวณแก้ไขอัตราการไหลให้คิดจากระยะเวลาครึ่งหนึ่งของระยะเวลาที่ปรับเทียบอุปกรณ์วัดอัตราการไหลครั้งหลังสุดถึงเวลาที่ปรับเทียบอุปกรณ์วัดอัตราการไหลครั้งใหม่

ในกรณีที่อุปกรณ์วัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติชำรุดเสียหายหรือไม่สามารถใช้การได้ด้วยเหตุใด ๆ ผู้รับสัมปทานต้องประมาณอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติในระหว่างที่อุปกรณ์ชำรุดเสียหายหรือไม่สามารถใช้การได้ โดยใช้ข้อมูลที่ดีที่สุดเกี่ยวกับการวัดอัตราการไหลตามที่อธิบดีเห็นชอบ

ข้อ ๑๙ เมื่อปรากฏว่าผลการปรับเทียบมาตรวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติเหลวหรือน้ำมันดิบแตกต่างจากผลการปรับเทียบครั้งล่าสุดเกินร้อยละศูนย์จุดสองห้า ให้ถือว่ามาตรวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติเหลวหรือน้ำมันดิบนั้นผิดปกติ

ในกรณีที่มาตรวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติเหลวหรือน้ำมันดิบผิดปกติ ชำรุดเสียหายหรือไม่สามารถใช้การได้ด้วยเหตุใด ๆ ผู้รับสัมปทานต้องจัดการแก้ไขหรือซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพปกติพร้อมทั้งปรับเทียบก่อนที่จะนำมาตรวัดนั้นไปใช้วัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบ และให้นำข้อ ๑๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๐ ห้ามผู้รับสัมปทานขนส่งก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบเพื่อขายหรือจำหน่ายโดยไม่ผ่านอุปกรณ์สำหรับวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว หรือน้ำมันดิบ

ในการวัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติ ผู้รับสัมปทานต้อง

(๑) คำนวณปริมาณของก๊าซธรรมชาติที่อุณหภูมิ ๖๐ องศาฟาเรนไฮท์ และความดันสัมบูรณ์ ๑๔.๗ ปอนด์ต่อตารางนิ้ว

(๒) ใช้ความดันบรรยากาศเท่ากับ ๑๔.๗ ปอนด์ต่อตารางนิ้ว สำหรับปรับเทียบอุปกรณ์วัดอัตราการไหลของก๊าซธรรมชาติ

ข้อ ๒๑ ในการผลิตน้ำมันดิบ กรณีที่ได้ก๊าซธรรมชาติขึ้นมาพร้อมกับน้ำมันดิบ ผู้รับสัมปทานต้องดำเนินการตามสมควรเพื่อนำก๊าซธรรมชาตินั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทุกวิถีทาง แต่ถ้าพิจารณาในด้านเศรษฐกิจแล้วไม่สามารถจะกระทำได้ ผู้รับสัมปทานจะเผาหรือระบายก๊าซธรรมชาตินั้นทิ้งตามวิธีที่อธิบดีเห็นชอบก็ได้

ข้อ ๒๒ ในการผลิตก๊าซธรรมชาติ ผู้รับสัมปทานจะต้องใช้ความระมัดระวังที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการเผาหรือระบายก๊าซธรรมชาติทิ้งในปริมาณที่มากเกินสมควร เว้นแต่มีเหตุจำเป็นในด้านความปลอดภัยและด้านเทคนิคในการผลิตปิโตรเลียม และได้รับอนุมัติจากอธิบดี

ในกรณีฉุกเฉินที่เกี่ยวกับความปลอดภัย ให้ผู้รับสัมปทานดำเนินการไปก่อนได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีทราบโดยพลัน

ข้อ ๒๓ ห้ามผู้รับสัมปทานเผาก๊าซธรรมชาติเหลวหรือน้ำมันดิบทิ้งไม่ว่ากรณีใด ๆ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นในด้านความปลอดภัยและด้านเทคนิคในการผลิตปิโตรเลียม และได้รับอนุมัติจากอธิบดี

ในกรณีฉุกเฉินที่เกี่ยวกับความปลอดภัย ให้ผู้รับสัมปทานดำเนินการไปก่อนได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีทราบโดยพลัน

ข้อ ๒๔ เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานในที่ใด เว้นแต่อธิบดีจะสั่งเป็นอย่างอื่น ผู้รับสัมปทานต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ทำพื้นดินและพื้นน้ำให้กลับมีสภาพเหมือนเดิมเท่าที่สามารถจะกระทำได้

(๒) ทำกำแพงหรือรั้วล้อมรอบขุม หลุม ร่อง และบ่อที่ผู้รับสัมปทานขุดไว้ และที่ยังใช้ประโยชน์อยู่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือสัตว์

(๓) ถมขุม หลุม ร่อง และบ่อที่ผู้รับสัมปทานขุดไว้ แต่ไม่ใช้ประโยชน์ต่อไป ให้กลับมามีสภาพเหมือนเดิมเท่าที่สามารถจะกระทำได้ เว้นแต่ผู้รับสัมปทานตกลงกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้น

(๔) รื้อถอนฐานคอนกรีต โครงก่อสร้าง และอาคารที่อยู่อาศัย นำเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัสดุอื่นใดที่ไม่ใช้ประโยชน์ต่อไปแล้วออกจากบริเวณหลุมเพื่อการสำรวจหรือหลุมเพื่อการผลิต และจัดการเศษปิโตรเลียม ของเสีย สิ่งปฏิกูล หรือวัสดุหรือสารเคมีที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณนั้นให้หมด

(๕) ขนย้ายหรือทำลายสิ่งกีดขวาง รบกวน หรือเป็นอันตรายต่อการคมนาคม การประมง หรือทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือบุคคลอื่น

ผู้รับสัมปทานต้องกระทำการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่มีอุบัติเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งให้อธิบดีทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง และให้รายงานรายละเอียดของอุบัติเหตุนั้นเป็นหนังสือภายในเจ็ดสิบสองชั่วโมงนับแต่เกิดเหตุ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕
อารักษ์ ชลธาร์นนท์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจ ผลิต และอนุรักษ์ปิโตรเลียมให้เป็นสากลและสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับสมควรรวมกฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจ ผลิต และอนุรักษ์ปิโตรเลียมซึ่งมีความเกี่ยวข้องและต่อเนื่องกันเป็นฉบับเดียวกัน เพื่อความสะดวกและชัดเจนในการปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้